

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theologia Moralis Universa, Complectens Omnia Morum Præcepta, Et Principia Decisionis Omnium Conscientiæ Casuum, Suis Quæque Momentis Stabilita

Ad usum Parochorum, & Confessariorum

Continens Tractatus de Conscientia, de Legibus, de Peccatis, de Virtutibus
Theologicis, de Religione, & Beneficiis. Adjunctis in hac editione
Propositionibus ad hanc usque proscriptis

Antoine, Paul-Gabriel

Ingolstadii, 1734

VD18 90392140

Q. 1. An extat Præceptum Charitatis erga Deum, & ad quid obligat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40986

CAPUT II.

De Præcepto Charitatis.

ARTICULUS PRIMUS.

De Præcepto Charitatis erga Deum.

Q. 1. **A**N extat præceptum Charitatis erga Deum, & ad quid obligat?

Resp. I. Extat præceptum amoris Dei speciale, & ab aliis omnibus distinctum. Constat I. ex Mat. 22. *Diliges Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & in tota anima tua, & in tota mente tua. Hoc est maximum, & primum mandatum.* At mandatum, quod est primum, & maximum, est sanè præceptum speciale, & ab aliis distinctum. Et quidem primò, & per se maximè datum, ita ut cætera omnia præcepta eo fine dentur, ut hoc ex omni parte perfectè observetur, juxta illud. I. Ad Tim. 1. *Finis præcepti Charitas.*

2. Ex Ss. Patribus. Pro omnibus sit S. Aug. qui lib. 1. Conf. c. 5. ait: *Quid tibi sum ipse, ut amari te jubeas à me; & nisi faciam irascaris mihi, & mineris ingentes miserias? parvane ipsa est, si non amem te?*

3. Ex

3. Ex propos. damnata ab Alexandro VIII. damnata ut Hæretica: *Sufficit, ut actus moralis tendat in finem ultimum interpretativè: hunc homo non tenetur amare neque in principio, neque in decursu vite sue mortalis.* Quæ propositio fuerat jam ante à S. Facultate Mussipontana speciali Decreto damnata.

4. Quia cum Deus sit objectum summè amabile propter se, & finis ultimus rerum omnium, non potuit sapienter non præcipere creaturæ amoris capaci, & liberæ, ut seipsum supra omnia propter se amet. Præterea, (ut ait S. Thom.) id quod est finis, per se debitum est, cum habeat rationem boni per se. At Charitas Dei ist finis omnium præceptorum, cum Deum tanquam finem attingat immediatè, & modò perfectissimo, nempe supra omnia propter se ipsum, & ut in se est: ergo est per se maximè debita.

Resp. II. Hoc præceptum, prout est affirmativum obligat. I. Ad eliciendum certis temporibus actum internum supernaturalem amoris Dei supra omnia propter se; ut constat ex illis verbis, *Diliges ex toto corde*, in sensu proprio significantibus internum dilectionis affectum, qui (ut exponunt Patres, & Doctores) sit amor benevolentiaë efficax, & appetitativè summus, vi cuius homo Deo, utpote summè amabili, ac bono, adhæreat supra omnia
pro-

propter se, ipsi omnia bona velit, & faciat ea, quæ Deus ab illo saltem graviter, exigit, se suamque beatitudinem, & cætera omnia ad Dei gloriam referat, malitque privari omni bono creato, & pati omne malum, quàm Deum offendere saltem graviter.

Itaque amor, qui primo, & maximo mandato præcipitur, debet esse 1. Internus, verus, ac propriè dictus, ut patet ex his verbis præcepti, *diliges ex toto corde.*

2. Debet esse appretiativè summus in adhæsiōe, ita ut Deum plus amemus, quàm nos ipsos, & creaturas omnes, malimúsque privari omni bono creato, & pati quodvis malum, quàm Deum offendere saltem graviter. Constat tum ex Patrum, ac Theologorum, & totius Ecclesiæ consensu, tum ex his verbis præcepti, *ex toto corde, & in tota anima tua, & in tota mente tua,* tum ex Matth. 10. *Qui, amat Patrem aut Matrem plusquam me, non est me dignus. Et qui amat filium, aut filiam super me, non est me dignus.* Et ex ad Rom. 8. *Quis nos separabit à caritate Christi? Tribulatio? an angustia? an fames? an nuditas? an periculum? an persecutio? an gladius? ... Certus sum: quia neque mors, neque vita, neque Angeli, neque virtutes, neque instantia, neque futura, neque fortitudo, neque altitudo, neque profundum, neque Creatura alia poterit nos*

Tom. 1.

Cc

se-

separare à caritate Dei. Tum quia hunc amorem exigit summa, ac infinita excellentia bonitatis divinæ. Enim verò cum Deus sit per suam essentiam infinitè bonus, & perfectus in omni genere excellentiæ, atque finis ultimus rerum omnium, ideoque infinitis titulis magis diligendus, quàm quodlibet aliud bonum; nulla Creatura potest ei affectu, & adhæsiōne præferri, aut æquari, sine gravi ejus injuria, ac contemptu. Præterea amor, qui à Deo præcipitur, debet esse proportionatus Deo summè bono, & amabili: at talis non esset, si Deus non plus amaretur, quàm quælibet creatura, quæ præ Deo nihil est. Igitur cum amabilitas sit mensura amoris, utpote ejus motivum, summa amabilitas exigit amorem summum appetitativè.

3. Amor Dei præceptus debet esse efficax, & universalis in suis effectibus, hoc est, debet ita voluntatem afficere, ac disponere, ut semper sit parata ad servanda omnia præcepta, & vitandum omne peccatum, saltem mortale. Unde amor ille Dei continet propositum saltem virtuale efficax servandi omnia alia præcepta: nam amor ille non est solùm complacentia de divinis perfectionibus, sed est etiam amor, seu affectus voluntatis efficax efficaciter movens ad facienda ea, quæ Deo placent, & ipse exigit saltem graviter, & ad vitanda ea, quæ ei displicent: amor enim, qui præcipitur, est

est amor *ex toto corde, & ex tota anima* & *ex tota fortitudine*, ut habetur Deut. 6. qui sanè amor est efficacissimus. Amare autem efficaciter est bonum velle: & facere amato, nec eum offendere saltem graviter. Deinde amor non potest esse appetiatiuè summus, nisi Deus, & ejus amicitia præferatur omni bono creato; ita ut malimus omne bonum creatum amittere, & quodvis malum pati, quàm Deum offendere graviter, & ejus amicitiam amittere, ideoque efficaciter parati simus ad nullum præceptum saltem in re gravi, unquam violandum. Quare præceptum charitatis obligat ad Dei amorem tum affectivum, tum effectivum, & ad servanda omnia alia præcepta, ut constat ex Joan. 4. *Si diligitis me, mandata mea servate... qui habet mandata mea, & servat ea, ille est, qui diligit me.* Et 1. Joan. 5. *Hac est charitas Dei, ut mandata ejus custodiamus.* Hinc transgressiones aliorum præceptorum sunt etiam communi ratione contra charitatem, ejusque habitum destruunt, si sint in re gravi.

4. Amor charitatis erga Deum debet esse purus in suo motivo; nam ejus motivum est Deus ipse absolute, ac in se spectatus, seu Deus ut est in se infinite bonus, ac perfectus, sive est ipsa Dei amabilitas infinita, & bonitas absoluta, ita ut Deus super omnia ametur propter seipsum, seu quia in

se bonus, ac perfectus est. Ita Theologi communiter. Prob. 1. ex S. August. qui lib. 1. de Doctr. Christ. cap. 27. ait Deum diligendum esse propter seipsum. & lib. 8. de Trinit. cap. 8. *Ex una, eademque Charitate Deum, proximūque diligimus, sed Deum propter Deum.* & in Psal 53. *Deus noster laudetur voluntate, ametur Charitate; gratuitum sit quod amatur, & quod laudatur. Quid est gratuitum? ipse propter se, non propter aliud...* ex S. Bern. lib. de Diligendo Deo ubi ait: *Causa diligendi Deum Deus est, modus sine modo diligere... non sine premio diligitur Deus, etsi absque premii intuitu diligendus sit. Vacua nempe vera Charitas esse non potest, nec tamen mercenaria est... verus amor premium non requirit, sed meretur.* Et Epist. 11. *est qui confitetur Domino, quoniam potens est, & timet sibi, & est, qui confitetur, quoniam sibi bonus est: & item qui confitetur, quoniam simpliciter bonus est. Primus servus est, & timet sibi; secundus mercenarius est, & cupit sibi; tertius filius, & defert Patri. Itaque & qui timet, & qui cupit, uterque pro se agunt. Sola, qua in filio est, Charitas, non querit, qua sua sunt.* Et ex S. Thom. 2. 2. q. 17. a. 8. & q. 23. a. 5. ad 2. ubi ait: *Charitate diligitur Deus propter seipsum. Unde una sola ratio diligendi attenditur principaliter à Charitate, scilicet divina boni-*

bonitas, qua est ejus substantia. Et a. 6. Fides, & Spes attingunt quidem Deum, secundum quod ex ipso provenit nobis vel cognitio veri, vel adeptio boni: sed Charitas attingit ipsum Deum, ut in ipso sistat, non ut ex eo aliquid nobis proveniat.

2. Ex ipsa Ecclesiae Doctrina tradita in Catechismis, in quibus Charitas definitur Virtus, per quam amamus Deum supra omnia, & proximum sicut nos ipsos propter Deum: Ergo Charitatis motivum est Deus simpliciter, ideoque absolute, & in se consideratus. 3. Quia Charitas est amor benevolentiae, & amicitiae erga Deum. At per amorem amicitiae amamus alterum propter ipsum, & volumus ei bonum, ut ejus bonum est, propter propriam ejus perfectionem. Et verò quis putet se ab alio amari ut amicum, si sciret se solum ab eo amari, quia ei bonus, ac benignus est? Præterea Charitas, cum sit virtutum omnium præstantissima, debet habere motivum omnium præstantissimum, ideoque Deum ipsum, prout est in se. Equidem debemus etiam amare Deum ut nostrum summum bonum, quod nos perfecte beare potest; sed hic amor non est amor Charitatis, sed Spei, & concupiscentiae.

Verum tenemur insuper Deum supra omnia amare propter se, seu quia est in se infinite bonus, ac perfectus, atque nos ipsos, & beatitudinem nostram referre ad ejus

gloriam; & hic est proprius actus Charitatis: *Est enim Charitas amicitia honesta, qua amicus amatur propter se*, ait Toletus. & ita docet S. Thom. 2. 2. q. 17. a. 8. & q. 23. a. 1. post S. August. lib. 1. de Doctr. Christ. cap. 27. Quare Filiuccius ex aliis docet, esse mortale diligere Deum principaliter propter beatitudinem, ita, ut si hæc deesset, Deus non diligeretur supra omnia. Licitum est tamen, ac bonum diligere Deum propter mercedem æternam tanquam finem minùs principalem.

Resp. III. Hoc præceptum, prout est negativum, prohibet pro quolibet tempore omnem generaliter Dei offensam, ita ut omnia peccata mortalia sint contra Charitatem, ejùsque habitum destruant; nam per quodlibet peccatum mortale Creatura præfertur, vel æquatur Deo super omnia diligendo: specialius tamen, & magis directè vetat odium Dei.

Q. 2. An tenemur etiam amare Deum supra omnia intensivè, seu cum majore intensione, vehementia, & conatu, quàm omnes creaturas?

Resp. Communiter negant Theologi: quia intensio est Charitatis perfectio solum accidentalis, & sine majori illa intensione servatur præceptum de ordine Charitatis.